

نقدی بر نقد در فضای مجازی

از زمانی که این پدیده در غالب وسایلی مثل موبایل و انواع دیگر با نام‌های مختلف عرضه شد، تغییرات عمده‌ای در ساختار فرهنگی نسل جوان پدید آورد که مانند بسیاری از دیگر محصولات صنعتی در زمین فرهنگ نامتجانس به‌نوعی دیگر بارور شد؛ برای مثال استفاده‌ای که از این وسایل در دنیای غرب به‌منظور کسب اطلاعات می‌شود، در زمین نامساعد فرهنگی دیگر جوامع بدل به بازپچه‌ای برای تبادل گفته‌های خنده‌آور شده است که نهایتا جز اتلاف وقت، حاصل دیگری ندارد. این احوال را نه‌تنها در چنین پدیده‌ای بلکه در پدیده‌های دیگر همچون استفاده از اتومبیل هم می‌بینیم که با نگاهی اندک به تفاوتی که در نحوه رانندگی فرهنگ‌های مختلف وجود دارد، می‌توان نتیجه گرفت که اصولا دستاوردها و مصنوعات دنیای پیشرفته در جهان درحال پیشرفت، تفاوت ماهوی نداشته است.

مدرن‌نبته غرب هنوز پس از گذشت چندین قرن، در جوامع شرقی جا نرفته‌اد و بنابراین اینکه امروزه دیده می‌شود، اینترنت وسیله‌ای شده برای خودنمایی گروهی فضل‌فروش که در آن میزان آگاهی و سطح معلومات خود را تا فری فرقدان بالا می‌برند یا آلتی شده برای ناسزاگویی به این و آن، بی‌آنکه هیچ منطق و دلیلی در پس پشتش باشد، این نشان‌دهنده این نکته است که اطلاعی از فرهنگ پدیده‌آورنده چنین تحولی وجود ندارد. این معضل را در دیگر زمینه‌ها نیز شاهدیم. برای مثال در هفته‌های اخیر برخی هنرمندان با دیدگاه‌های خاص -که درست یا نادرست آن به خودشان مربوط است- نظرشان را از طریق اینترنت مطرح کرده‌اند ولی شوربخانه از سوی گروهی به بدترین وجهی مورد حمله قرار گرفته‌اند و چون گمان می‌کنند که فضای مجازی، عرصه‌ای است برای هرکس که آنچه دل تنکش می‌خواهد بگوید، از واژگانی برای پاسخگویی استفاده کرده‌اند که از حد انتقاد بیشتر بوده است. ریشه روانشناختی این اتفاق در جامعه را می‌توان در تعریف نادرست از اصل «انتقاد» دانست، متأسفانه برخی می‌پندارند که فقط از طریق عیان‌کردن عیب‌هاست که می‌توان دیدگاهی را منتقدانه نامید. حال آنکه انتقاد اصولا مشخص کردن سره از ناسره بوده و به‌عبارت دیگر نقد درست یعنی برشمردن محاسن و معایب موضوع مورد بحث. اما از آنجا که دستگاه‌های آموزشی‌ما به این مساله مهم مانند بسیاری مسایل دیگر توجه اساسی ندارند، چنین پریشیدگی ذهنی در جامعه نیز به‌صورت عینی بروز کرده و ما امروز می‌توانیم نمونه بارز و متاخر آن را در به‌قتل‌رسیدن معلمی به دست یک دانش‌آموز ۱۵ساله ببینیم. افرادی که با این برداشت نادرست دنیای رایانه‌ای «هرکه خواهد کو بیا و هرکه خواهد کو برو» را به عرصه فحاشی و واژخایی بدل کرده‌اند، درواقع نسخه‌های مکتوب این عمل وحشتناک هستند که در برخورد رقم خورده و امروز همه را متعجب و نگران کرده است.

آثار مسیر روشن تفاهم

رژیم صهیونیستی نیز در کنار سران این کشورها تلاش زیادی کرد تا مذاکرات عملا به شکست بینجامد. اهمیت رسیدن ایران و شش قدرت جهانی یک توافق مشترک، لازم به توضیح بیشتر نیست. این امر موجب تقویت اقتصاد ملی مبتنی بر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی خواهد شد، اطمینان از آینده و توسعه فضای کسب وکار را موجب خواهد شد، زمینه ورود تکنولوژی روز را به کشور باز خواهد کرد و توسعه فضای رقابتی را نوید خواهد داد. همچنین نهی‌های تولید را کاهش داده و باعث توسعه رقابت با محصولات خارجی خواهد شد. در سطح منطقه‌ای نیز ایران به‌عنوان یک قدرت منطقه‌ای نشان داد از ظرفیت سیاسی بسیار بالایی برخوردار است و از این ظرفیت می‌توان در جهت کاهش مشکلات منطقه‌ای و مبارزه با افراط‌گرایی در منطقه استفاده کرد. به‌واسطه فراهم‌شدن زمینه تعامل با کشورهای منطقه و دنیا، بازارهای منطقه و دنیا به روی اقتصاد کشور باز خواهد شد و تسهیل در نقل و انتقال وجوه بین بانکی و کاهش هزینه‌های مبادله و قیمت کالاها را در برخواهد داشت.

ایران در یک‌سال‌وچندماه گذشته با در پیش‌گرفتن یک‌مماسی تنش‌زدایی در سطح بین‌المللی - که در دوران اصلاحات هم دستاوردهای قابل توجهی به همراه داشت- مدلی اثربخش و کارا برای گفت‌وگو ارائه کرد و نشان داد به جای آنکه به سمت استفاده از ابزارهای تحریم شورای امنیت و تهدید کشورها برویم، می‌توان با منطق گفت‌وگو، مسایل را حل‌وفصل کرد. این منطق با استقامت مردم تبدیل به یک فرهنگ شده و خواهد شد. با این رویکرد و پشتوانه، ایران به‌عنوان یک کشور مهم منطقه استراتژیک خاورمیانه می‌تواند از ظرفیت خود در جهت تقویت «گفتمان گفت‌وگو» برای حل‌وفصل منازعات منطقه‌ای و بین‌المللی و مبارزه با افراط‌گرایی استفاده کند که همه اینها حاصل بردباری و استقامت و تدبیر و سعه‌صدر و بزرگواری ملت شرفی است که با تکیه بر فرهنگ غنی خویش و آموزه‌های دینی، تاریخ‌ساز و تمدن‌آفرین بوده‌اند.

رضا زندی، خبرنگار اعزامی «شرق» به وین: جنگ قیمت نفت آغاز شد. عربستان سعودی، رهبری این جنگ را رسماً برعهده گرفت. یکصدوشصت‌وششمین کنفرانس وزرای «اوپک»، پنجشنبه گذشته، با فشار عربستان سعودی و همراهی کویت، قطر و امارات، تصمیم گرفت سقف تولید ۳۰ میلیون‌بشکه‌ای ۱۲کشور عضو را تغییر ندهد. بلافاصله پس از انتشار این خبر، قیمت نفت به‌شدت سقوط کرد. در کمتر از سه‌ساعت بهای نفت برنت بیش از چهاردلار پایین آمد و به سطح ۷۱دلار رسید. وزیر نفت عربستان در حالی خواسته‌اش را برای تثبیت سقف تولید «اوپک» اجرایی کرد که قیمت ۱۱۵دلاری نفت در ماه ژوئن، قبل از اجلاس «اوپک» به حد ۷۷دلار رسیده بود. بازی پیچیده عربستان نه‌فقط ایران که سیاست‌های بزرگ بین‌المللی را هدف گرفته است. چرا بیزن زنگنه وقتی ساختمان «اوپک» را ترک کرد به خبرنگاران گفت: «از تصمیم «اوپک» عصبانی نیستم.»؟ چرا وزیر نفت به‌هنگام ورود به وین به‌صراحت گفت: «دنبال جنگ در «اوپک» نیستم.»؟ گفت‌وگوهای سعودی را باید بدون هیچان تحلیل کرد.

گفت‌وگوی «شرق» با یک «مقام آگاه
فردای جلسه «اوپک»، پای صحبت یک مقام آگاه ایرانی می‌نشینیم تا شاید ابعاد مبهم ماجرا را روشن کند. هرچند، او هم به سبک و سیاق همتایان خود، به شرح محتاطانه ماجرا بسنده می‌کند اما از نکات قابل تاملی هم خبر می‌دهد.

ک **در جلسه بسته وزرای «اوپک» چه گذشت که باوجود سقوط قیمت‌های نفت، وزرا با اجماع تصمیم گرفتند تولید نفت «اوپک» را کاهش ندهند؟**
جلسه بسته وزرا را خیلی نمی‌توان علنی کرد. همین‌قدر بگویم که اکثر وزرای نفت «اوپک» نظرشان این بود که تولید نفت را کاهش دهیم. اقلیتی هم بودند که به‌نظرشان باید سقف تولید «اوپک» تثبیت شود.

ا **استدلال این اقلیت برای تثبیت سقف تولید نفت «اوپک» چه بود؟**

این دسته از وزرا معتقد بودند که باید منتظر بنامین تا ببینیم با شرایط فعلی قیمت‌ها، چه بر سر تولید «شیل‌اویل» می‌آید.

ا **این تصمیم «اوپک» با قیمت‌های فعلی نفت و شرایط بودجه کشورهای عضو، به‌نفع همه اعضای «اوپک» است؟**
خیر. به‌نفع همه اعضای «اوپک» نیست. در «اوپک» هم عده‌ای مخالف تصمیم بودند. **ک** **پس چرا مخالفان، مانع از تصمیم اخیر «اوپک» برای حفظ سقف تولید «اوپک» نشدند؟**
تصمیمات «اوپک» با اجماع گرفته می‌شود. با توجه به شرایط، برای حفظ وحدت و اقتدار «اوپک» قرار شد با هم پیش برویم.

ک **گفتید برخی کشورهای عضو، مخالف حفظ سقف تولید «اوپک» بودند. با تصمیم فعلی اوپک، قیمت نفت به‌شدت سقوط کرده است. بنابراین مهم است بشنویم کدام کشورها با این تصمیم موافق بودند و کدام کشورها مخالف کردند.**

هشت‌کشور از اعضای «اوپک» معتقد بودند که باید تولید نفت را کاهش دهیم. در مقابل کشورهایی هم بودند که اعتقاد داشتند باید به فکر کسب سهم بازار بود چطور استللال می‌کردند؟ آنها که به‌دنبال سهم بازار بودند اعتقادشان این بود که باید رقابتی که نفت‌های‌گران تولید می‌کنند از بازار بیرون برونند تا «اوپک» بتواند سهم بازارش را در درازمدت نگه دارد. آنها استدلال می‌کردند که اگر «اوپک» تولید نفتش را کاهش دهد قیمت نفت افزایش خواهد یافت و آن‌وقت دوباره شرایط برای تولید نفت‌های پرهزینه فراهم می‌شود. برخی کشورهایی که با کاهش سفت تولید «اوپک» مخالف کردند معتقد بودند در چهارسال گذشته، نزدیک به چهارمیلیون‌بشکه در روز نفت گران تولید شده است و عمده‌اش به‌دلیل این بوده که «اوپک» از سال ۲۰۰۸ قیمت نفت را با کاهش تولید خود بالا نگه داشته است.

ک **یکی از اهداف «اوپک» تضمین درآمد حداکثری اعضاست. اعضای که مخالف کاهش سقف تولید بودند در برابر این هدف «اوپک» حرفی برای گفتن نداشتند؟**
استدلالشان این بود که اگر قیمت نفت طوری باشد که نفت‌های‌گران (نفت‌هایی که با هزینه بالا

تولید می‌شوند نظیر «شیل اویل») از بازار خارج شوند، «اوپک» می‌تواند سهم تولیدش را نگه دارد. البته این حرف درست است. اما آنچه در چند سال گذشته اتفاق افتاده را نمی‌توان با یک گام حل کرد. باید چند گام برداریم. به‌تدریج هم پیش ببریم. به‌صراحت گفت: «دنبال جنگ در «اوپک» نیستم.»؟ **ک** **با این اوصاف معتقد نیستید که روند کاهش قیمت نفت، تولید نفت‌های شیل آمریکا را متوقف می‌کند؟**
اینکه گفته شود کاهش قیمت نفت به سرعت بر تولید نفت‌های شیل اثر می‌گذارد این‌طور نیست. باید آرام‌آرام پیش می‌رفتیم.

ک **فکر می‌کنید سال آینده نفت در چه محدوده قیمتی باشد؟**
ممکن است پیش‌بینی‌هایی درباره قیمت نفت انجام شود اما هیچ‌کس نمی‌داند قیمت نفت در آینده در چه محدوده قیمتی خواهد بود. **ک** **شب قبل از جلسه «اوپک»، زنگنه به دیدار وزیر نفت عربستان رفت. بعد از آن دیدار هم اخباری به نقل از زنگنه منتشر شده که گفته است مواضع‌اش با وزیر نفت عربستان به هم نزدیک است. پس چرا عربستان محکم روی عدم کاهش سقف تولید «اوپک» ایستاد؟**

زنگنه نگفته بود مواضع‌مان به هم نزدیک است. خبرها را این‌طور منتشر کردند. آنچه زنگنه گفت این بود که با وزیر نفت عربستان تبادل نظر خوبی انجام دادیم و تلاش می‌کنیم نظراتمان را به هم نزدیک کنیم.

ک **با تصمیم «اوپک» سقوط قیمت نفت سرعت گرفته است. چه قیمت نفتی برای بودجه سال آینده «اوپک» مناسب خواهد بود؟**
قیمت ۷۰دلاری که دولت روی آن برای بودجه کار می‌کند خوب است.

ک **ولی سقوط قیمت نفت تا محدوده ۶۰دلار هم محتمل است. وقتی برای روزهای متعدد پایین‌تر از ۶۰دلار باشد چکار خواهید کرد؟**
اگر قیمت نفت پایین‌تر آمد از طریق اعمال مدیریت بر صندوق توسعه ملی آن را جبران می‌کنیم.

ک **با کاهش قیمت نفت، قدرت اقتصادی ایران، به‌عنوان یکی از مولفه‌های قدرت یک کشور، باز هم کاهش خواهد یافت. شاید اگر تفاهم هسته‌ای وین به نتیجه منتهی می‌رسید نقش و قدرت عربستان سعودی امروز آنگونه‌ای نبود که بتواند چنین اعمال سیاستی کند. مایلیم نظراتان را در این باره بدانم.**

اگر در مذاکرات هسته‌ای‌مان به نتیجه برسیم نقش ایران در منطقه پر رنگ‌تر می‌شود. **۱۲** **اتفاق شب قبل از اجلاس «اوپک»**
۱۲روز پیش ساعت ۱۰صبح پنجشنبه گذشته در دبیرخانه «اوپک» پشت دیو میز بلند موازی نشستند تا یکی از جلسات تاریخی «اوپک» برگزار شود. قیمت نفت در حال سقوط بود اما موثرترین عضو «اوپک» نمی‌خواست تولید نفت پایین بیاید. عمده کشورهای «اوپک» اما، خواهان کاهش تولید نفت بودند. برای افزایش قیمت نفت بودند. جالش بزرگی بود؛ روز قبل از اجلاس رایزنی‌های گسترده‌ای بین هیات‌های مختلف انجام شده بود. شب که شد خبری پیچید؛ «کشورهای عربی عضو «اوپک» برای جلسه فردا طرحی آماده کرده‌اند». محتوای طرح شای نشده بود. اما روشن بود در هر طرحی که عربستان پای آن را امضا کرده باشد خبری از کاهش تولید نفت «اوپک» نیست. یک خبر تاییدنشده هم به نقل از منابع سعودی منتشر شد که اگر بقیه اعضای «اوپک» حاضر باشند تولیدشان را کم کنند عربستان هم کمک خواهد کرد تا سقف تولید «اوپک» یک میلیون‌بشکه کاهش یافته و به ۲۹میلیون‌بشکه در روز برسد. ظاهرا انتشار این شایعه خشم سعودی‌ها را برانگیخته بود. علی النعیمی، وقتی در جای خود نشست، با هیچ

اقتصاد

گزارش «شرق» از تصمیم نهایی «اوپک» برای تثبیت سقف تولید

پشت‌پرده جنگ نفتی عربستان علیه ایران

عبدالحمن عطر، سید وحید حسینی

خبرنگاری حرف نزد. اجلاس «اوپک» با سخنرانی افتتاحیه رییس لیبیایی‌اش آغاز شد.

مصرف نفت جهان: ۹۲میلیون و ۳۰۰هزار بشکه درروز
عبدالحمان عطرالهریریش، رییس «اوپک» و معاون نخست‌وزیر لیبی در سخنرانی افتتاحیه‌اش، با پیش‌بینی ۰/۴درصدی رشد اقتصاد جهانی گفت: «سال۲۰۱۵ میزان مصرف نفت یکمیلیون و ۱۰هزار بشکه در روز افزایش یافته و به حدود ۹۲میلیون و ۳۰۰هزار بشکه در روز می‌رسد.» وی تولید نفت کشورهای غیرعضو «اوپک» که سال آینده ۵۷میلیون و ۳۰۰هزار بشکه اعلام کرد: «تولید کشورهای غیرعضو «اوپک» سال آینده یکمیلیون و ۴۰۰هزار بشکه در روز افزایش می‌یابد.» روسای «اوپک» به‌صورت دوره‌ای و سالانه جابه‌جا می‌شوند. رییس بعدی «اوپک»، وزیر نفت نیجریه خواهد بود.

وزیر نفت عربستان وزرا را چگونه قانع کرد؟

بعد از جلسه نشست افتتاحیه، خبرنگاران از سالن خارج شدند و جلسه بسته وزرا آغاز شد. این جلسه که بیش از چهارساعت طول کشید، یکی از طولانی‌ترین جلسات بسته وزرای «اوپک» بود. هیچ‌کس جز وزرا حق ورود به این جلسه را ندارد. هر وزیری که به انگلیسی مسلط نباشد فقط می‌تواند یک مترجم همراه خود داشته باشد. جلسه که به نیمه رسید، بین خبرنگاران حاضر در دبیرخانه شایع شده بود که در طبقه بالا جنگ لفظی در گرفته است. آنطور که از شواهد برمی‌آید ونزولا، عراق، ایران و الجزایر در دفاع از کاهش سقف تولید «اوپک» تند و صریح وارد بحث شده‌اند. لیبی، آنکولا، اکوادور و نیجریه هم اگرچه خواهان کاهش قیمت نفت بوده‌اند اما به داغی چهار کشور اول بحث نکرده‌اند. در آن میز، وزرای نفت عربستان، قطر، کویت و امارات با هم متحد شده بودند تا سقف تولید «اوپک» ثابت بماند. رافائل رامیرز، وزیرخارجه ونزولا، آنچنان درگیر بحث شده بود که چهره‌اش کاملاً برافروخته بود. عربستان تنها کشوری بود که می‌توانست با کاهش معنادر تولید نفتش به افزایش قیمت نفت کمک کند. سعودی‌ها با توجیه اینکه می‌خواهند با کاهش قیمت، نفت‌های گران (شیل‌اویل) را از بازار خارج کنند جلسه بسته وزرا را اداره کردند. یک منبع مطلع هم «شرق» می‌گوید: «عربستان سعودی اینطور استدلال کرده است که وقتی نفت‌های گران از بازار خارج شود آن‌وقت جا برای تولید بیشتر «اوپک» باز می‌شود و همه اعضا می‌توانند به‌راحتی نفتشان را تولید کنند.» چهار کشوری که با کاهش تولید نفت مخالفت کردند همان‌هایی هستند که بعد از تحریم ایران و جنگ داخلی لیبی و بحران نیجریه بر تولید نفتشان افزودند و سهم بازار این کشورها را گرفتند.

زنگنه پیش از شروع اجلاس گفته بود که هرگز از میزان تولید نفت ایران نخواهد کاست: «ایران قبلاً به‌واسطه تحریم سازمان‌ملل ۱/۵میلیون‌بشکه از تولید نفتش را کم کرده است.» **سیاست باتدبیر ایران در «اوپک» ۱۶۶چه بود؟**
ایران در «اوپک» ۱۶۶علاقانه بازی کرد. هيجان‌زده نشد و تدبیر از گف نداد. می‌دانست که در شرایط تحریم و فعلاً تا هفت‌ماه آینده نمی‌تواند بیش از یک‌میلیون‌بشکه در روز نفت صادر کند. پس باوجود اینکه می‌تواند بیشتر تولید کند، به‌دلیل تحریم چنین امکانی را ندارد. مازاد تولید هم در جلسات «اوپک» چون همسان است، کاست. اگر کشوری مازاد تولید نداشته باشد یا نتواند آن را عرضه کند ترجیح می‌دهد با تاکتیک، جبهه را اداره کند. مثل کاری که هیات ایرانی در جلسه اخیر «اوپک» کرد. زنگنه در بدو ورود اعلام کرد که به‌دنبال جنگ نیست. تاکید کرد که به‌دنبال اجماع «اوپک» است. به دیدار تعمیعی رفت و سعی کرد با تاکتیک حرف ایران را برای زمانی نگه دارد که تحریم‌ها لغو شده است.

روزی که اگر برای ورود نفت خارج‌شده از تحریم ایران حرف زد عربستان به گوش بکیرد و جا باز کند. امروز اما بازی عربستان چیست؟

سعودی به‌دنبال استفاده از نفت برای به دست آوردن جایگاه سیاسی

عربستان بازی پیچیده و چندجانبه‌ای را آغاز کرده است. بخش سیاسی‌اش این است که این کشور از کم‌رنگ‌شدن نقش خود در خاورمیانه نگران است. برنامه‌هایش در عراق، سوریه و یمن به نتیجه نرسیده و داعش لکه تاریکی برای سیاست‌های منطقه‌ای این کشور شده است؛ لکه‌ای که برای زدودنش وارد ائتلاف ضد داعش شده است. یک تحلیلگر مطلع در این‌باره به «شرق» می‌گوید: «اصل برنامه عربستان این است که آمریکا، روسیه و ایران را تحت‌فشار قرار دهد چرا که نگران منافع حیاتی‌اش در منطقه است.» ممکن است عربستان با کاهش قیمت نفت به روسیه فشار بیاورد و آن را در موضوع اوکراین به آمریکا بفروشد اما اصل معامله سعودی با روسیه در موضوع سوریه است. این تحلیلگر مطلع می‌افزاید: «عربستان با آغاز جنگ قیمت‌ها می‌خواهد شیل اویل‌ها را از بازار خارج کند و برای این کار اهداف بزرگی در سر دارد.» گفته می‌شود وزیر نفت عربستان از الفاظی نظیر «جنگ با شیل‌اویل»‌ها استفاده کرده است. کاهش وابستگی نفتی آمریکا به واردات، آن‌هم از خاورمیانه از سیاست‌های حیاتی آمریکاست. سیاستی که در دوره یوش شکل گرفت. «حتی ممکن است عربستان به‌دلیل تحت فشار قرار دادن دموکرات‌ها در مقابل جمهوریخواهان خواسته باشد تا قیمت نفت را کاهش دهد و شیل اویل‌ها را از مدار خارج کند تا نهایتاً وابستگی نفتی آمریکا به عربستان بیشتر شود و این کشور بتواند نظر آمریکا را در همراهی سیاست‌هایش جلب کند.» این را یک کارشناس دیگر به «شرق» می‌گوید. آتوقث ممکن است یکی از سیاست‌های خواسته‌شده عربستان از آمریکا نزدیک نشدن به ایران و عدم امضای تفاهمنامه هسته‌ای باشد. بازی با ابرقدرت‌ها با جنگ نفتی، عربستان سعودی عصبانی است.

هدف استراتژیک عربستان: افزایش ۱/۵میلیون بشکه‌ای تولید

یک کارشناس نفتی که نخواست نامش فاش شود هدف اصلی عربستان در بخش نفت برای تثبیت جایگاهی‌اش در مناسبات سیاسی- اقتصادی را افزایش یک تا ۵/۵(میلیون‌بشکه‌ای سهم بازارش می‌داند: «معتمد به بازی‌ای که عربستان آغاز کرده است تا جولای ۲۰۱۶ تولید نفت عربستان یک تا ۱/۵میلیون بشکه بالاتر خواهد رفت.» این مساله از نظر امنیت ملی و مسایل ژئوپلیتیک برای ایران و سایر کشورهای «اوپک» بسیار مهم است. این موضوع یکی از اهداف پشت پرده عربستان در اجلاس «اوپک» ۱۶۶ بود. «شرق» در روزهای آینده آن را واکاوی خواهد کرد.

تاجکردن: از سهم صندوق توسعه کم می‌کنیم
منابع مطلع معتقدند با تصمیم «اوپک» قیمت نفت در روزهای آینده به سطح ۶۰دلار خواهد رسید و از هفته سوم دسامبر بین ۶۵ تا ۷۰دلار نوسان خواهد کرد. برای سال آینده باید روی نفت محدود ۶۰ تا ۷۰دلار فکر کرد. رییس کمیسیون برنامه و بودجه که در وین به سر می‌برد به «شرق» می‌گوید: «دولت بودجه را با نفت بشکه‌ای ۷۰دلار تنظیم می‌کند. چون می‌خواهد اعتبارات عمرانی کاهش پیدا کنند تا دوباره جریان سرمایه‌گذاری کشور وارد رکود شود.» وی درباره راهکار مجلس برای مقابله با کاهش قیمت نفت می‌افزاید: «پیش‌بینی می‌شود سهم صندوق توسعه ملی را که طبق قانون برنامه ۱۱الان به ۳۱درصد می‌رسد به ۲۰درصد برسانیم؛ یعنی کف سیاست‌های کلی که برایش تنظیم شده است.»

دبیرکل اوپک: هیجان زده نمی‌شویم
وقتی از «عبدالله سالم البدری» که دبیرکلی «اوپک» است توسط وزرا یک‌سال دیگر تمدید شده در کنفرانس خبری پایان اجلاس پرسیده شد: «آیا از این تصمیم خوشحالید، گفت: «وزرا با هم موافق بودند و آنها که خوشحالتد من هم خوشحالم. من فکر می‌کنم این ۳۰میلیون‌بشکه که چند سال با ما بوده است در شش‌ماه آینده هم به آن نزدیک خواهیم بود.» وی در پاسخ به اینکه «اوپک» با این کار به بازار سیگانل داده است تا قیمت نفت پایین بیاید می‌گوید ما سیگنالی ندادیم. ما فقط می‌خواهیم قیمت مناسبی داشته باشیم. ما در چهارسال گذشته قیمت خوبی داشتیم. ما نمی‌خواهیم هیجان زده شویم. می‌خواهیم ببینم بازار چه واکنشی نشان می‌دهد.» واکنش بازار نفت، سقوط قیمت‌ها بود، تعبیر تحلیلگران: آغاز جنگ قیمت‌ها.

خبر

سقوط چشمگیر طلا در بازار جهانی

● **ایستا:** طلا در بازار جهانی به‌دنبال کاهش قیمت نفت‌خام به پایین‌ترین حد در چهارسال گذشته که دورنمای پایین‌ماندن تورم را افزایش داده و تقاضا برای این فلز ارزشمند را محدود کرده است، برای سومین‌روز کاهش یافت و به‌سوی نخستین کاهش هفتگی در یک‌ماه گذشته پی‌می‌رود. هر اونس طلا برای تحویل فوری در معاملات صبح جمعه بازار سنگاپور با حادتر ۹/۹درصد کاهش، به ۱۱۸۱دلار رسید که پایین‌ترین قیمت از اواخر هفته قبل بود. در بازار نیویورک هر اونس طلا برای تحویل در فوریه ۱۳/۱۳درصد یا بیش از ۱۳دلار کاهش یافت و به ۱۱۸۱دلار رسید. این بازار روز پنجشنبه به دلیل جشن شکرگزاری تعطیل بود از این‌رو معاملاتی که روز گذشته انجام گرفت روز جاری ثبت خواهد شد. این فلز ارزشمند در یک‌هفته گذشته ۱/۶درصد نزول کرده در حالی‌که جمعه گذشته تحت‌تأثیر انتظار بازار برای روشن‌شدن همه‌پرسی طلا در سوییس، به ۲۰۷دلار صعود کرده بود. معامله‌گران طلا در آستانه همه‌پرسی طلای سوییس که یکشنبه برگزار می‌شود، محتاط مانده‌اند. هدف از این همه‌پرسی جلوگیری از کاهش ذخایر طلای بانک مرکزی این کشور و ملزم‌کردن آن به نگهداری ۲۰درصد از ذخایرش به طلاست. بازارها معتقدند رای آری در این همه‌پرسی ممکن است قیمت طلا را افزایش دهد با این‌همه نظرسنجی هفته گذشته نشان داد که اکثر مردم سوییس با این پیشنهاد مخالف هستند اما عده‌ای هنوز تصمیم نگرفته‌اند. به گفته تحلیلگران، قیمت‌های نفت‌خام بر انتظارات تورمی و رشد اقتصادی جهانی تأثیر می‌گذارد، بنابراین قیمت طلا را نیز تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. هر روز پنجشنبه با تصمیم اوپک برای کاهش ندادن تولید، به حدود ۷۰دلار در هر بشکه رسید. کاهش قیمت نفت که از ژوئن بیش از ۲۰درصد نزول داشته، به همراه قش‌ودن ارزش دلار به موقعیت طلا به‌عنوان پناهگاه مطمئن سرمایه در برابر تورم لطمه زده است.

احتمال افت فشار گاز در استان‌های آذربایجان وکردستان

● **میزان:** سخنگوی شرکت ملی گاز ایران از افزایش ۱۰۰میلیون‌مترمکعبی مصرف گاز در آبان‌ماه سال‌جاری خبر داد و گفت: از مردم به دلیل موج سرما و آغاز بارش برف‌وباران در سراسر کشور درخواست می‌کنیم، در میزان مصرف گاز صرفه‌جویی کنند. مجید بوجارزاده، حجم مصرف گاز را در بخش مصارف خانگی ۴۰۰میلیون‌مترمکعب اعلام کرد و گفت: مردم می‌توانند از طریق تنظیم مونورخانه‌ها و کاهش تعداد بخاری مصرفی تا ۱۰درصد در مصرف گاز صرفه‌جویی کنند. وی پیش‌بینی مصرف گاز را در ماه‌های آتی ۴۵۰میلیون‌مترمکعب اعلام کرد و گفت: در صورتی‌که روند گازرسانی انجام می‌شود که میزان مصرف نیز متعادل باشد در صورتی که حجم مصرف گاز بیش از پیش افزایش یابد در سرشاخه‌های عرضه گاز در شهرهای آذربایجان و کردستان فشار گاز کاهش می‌یابد.

منافع ۵۰۰میلیاردتومانی قاچاقچیان از یک برندسیگار

● **شاتا:** قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور تجارت در واکنش به حواشی اعطای مجوز برای واردات قانونی سیگار مارلبورو، آن را ناشی از به‌خطرافتان منافع ۵۰۰میلیاردتومانی قاچاقچیان یک نوع سیگار دانست. مجتبی خسروتاج با اشاره به چرایی صدور مجوز برای واردات سیگار تصریح کرد: با اینکه این کالا برای سلامت مردم مضر است و ما هم علاقه‌ای به استفاده آن در کشور نداریم، اما متأسفانه این واقعیت وجود دارد که تعدادی از مردم سیگار می‌کشند. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: سیگار جزو کالاهایی است که در طی سال‌های گذشته به‌دلیل نیاز بازار داخلی بخشی از آن به‌صورت قاچاق وارد کشور می‌شد که در این بین تعدادی از برندهای معروف به‌شکل رسمی تولید وارد و برخی از انواع رندهای معروف نیز به‌دلیل عدم‌واردات رسمی به‌صورت قاچاق وارد می‌شوند.

بازار . پنجشنبه ۶ آذر	
طلو سکه +	قیمت
طرح جدید	۹۳۸۵۰۰
طرح قدیم	۹۳۷۵۰۰
نیم	۴۷۱۰۰۰
ربع	۲۶۹۵۰۰
گرمی	۱۷۰۰۰۰
گرم ۱۸ عیار	۹۶۰۵۹
اونس * (دلار)	۱۱۸۵

قیمت انواع سکه و طلا در بازار رسمی
قیمت در ساعت ۱۸

ارز +	قیمت(تومان)
دلار آمریکا	۳۳۱۱۵
یورو	۴۱۶۰
پوند	۵۲۰۵
درهم	۹۰۵

• نرخ انواع ارز در مرا اخی‌های مجاز تهران

شد و در نهایت میزان حساسیت بانک‌ها به عملکرد و سیاست‌های بانک مرکزی نیز در فرآیند خلق سپرده و حجم پول در اقتصاد تأثیرگذارند. از سوی دیگر میزان تمایل فعالان اقتصاد به گرفتن وام و در مقابل میزان تمایل بانک‌ها به اعطای وام نیز در تعیین حجم پول تأثیرگذار است. چنانچه حجم ذخایر افزایش یابد، اما بانک‌ها به‌دلیل انتظاراتی که نسبت به آینده دارند، از دادن وام خودداری کنند یا به دلیل رکود فعالیت‌های اقتصادی، تمرد تمایلی به گرفتن وام نداشته باشند، حجم پول تغییر نخواهد کرد.

تعیین می‌شود، پایین‌تر نرود. بنابراین ذخایر قانونی، عامل محدودکننده قدرت خلق پول بانک‌ها محسوب می‌شوند. علاوه‌بر این بانک‌ها باید مبالغ کافی را به‌صورت پول رایج و سپرده نزد بانک مرکزی نگاه دارند. آنها باید به‌منظور پاسخ به تقاضای افراد برای تبدیل پول سپرده‌ای به اسکناس یا انتقال آن به حساب خود یا دیگران در بانکی دیگر آماده باشند. بنابراین این نیازهای عملیاتی نیز علاوه‌بر نرخ ذخیره قانونی، خلق پول بانک‌ها را محدود می‌کنند. به‌طور کلی افزایش ذخایر بانک‌ها (افزایش انتشار پول پر قدرت توسط بانک

شرق؛ مرکز پژوهش‌های مجلس‌شورای‌اسلامی در گزارشی پژوهشی پیامدهای خلق پول توسط بانک‌های تجاری را بررسی کرده است. به گزارش روابط‌عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس‌شورای‌اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز اعلام کرد در نظام ذخیره قانونی جزئی، بانک‌های تجاری و موسسات سپرده‌پذیر از طریق وام‌دهی به متقاضیان یا سرمایه‌گذاری مستقیم اقدام به خلق سپرده (پول) می‌کنند. این فرآیند تا جایی ادامه خواهد یافت که نسبت ذخایر بانک به سپرده‌ها از نرخ ذخیره قانونی که توسط بانک مرکزی